

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . . . 8 frt — kr.	Félévre . . . 4 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.	Negyedévre 2 frt 25 kr.

Felolvas szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

A magyarok és a csehek.

Tegnapelőtt egy honi labdarugó mérkőzött egy prágai csapattal és az eredmény az volt, hogy a csehek nyolcszor győztek és a miéink egyetlen goalt sem tudtak rugni.

Az eredmény a különböző nemzetközi versenyeknél nem mindig ilyen kedvezőtlen, de többnyire mégis olyan, ami azt jelenti, hogy a mi ifjainkkal és athletáinkkal mérkőző külföldiek — többnyire csehek vagy németek — ügyesebbek és erősebbek.

Ez szomorú tény és ez így nem maradhat. Ha a magyar virtusból csak az urhatnáság marad meg és kivész a testi erő fölénye — pedig mindig azt hittük, hogy ez megvan — így könnyen megesik, hogy a szellemileg ugyanis fölöttünk álló nyugat végül teljesen elnyom bennünket, mert a gavallérság és a lovagiaság nem elégségesek arra, hogy a nagy versengésben egy nemzetet fönartsanak.

Ilyen elmékedések között esik csak rosszul emlékezni arra, hogy báró Aczél Béla meghalt, mielőtt megvalósíthatta volna mindazokat

az eszméket, melyekkel a magyar néppel a sportot meg akarta kedveltetni.

Ezért ne nézzük pusztán játékának a labdarugást és a vele rokon testedzéseket, hanem nézzük komoly eszköznek az ifjuság testi nevelését, mely egyik feltétele a nemzet jövőbeli egészséges fejlődésének.

Buzditsuk fiainkat, hogy a kávéházak helyett sűrűen keressék fel a labdarugó és egyéb sporttelepeket, és irányítsuk ezekre már a gyermekek figyelmét.

Igaz, hogy elcsépelet frázis, hogy egészséges lélek csak egészséges testben lakhatik, de csak azért elcsépelet, mert nagyon, de nagyon — igaz.

A mostani nemzetközi versenyek mutatják, hogy nálunk nem fordítottak elég gondot a testedzésre és most a németek és csehek tulatesznek rajtunk.

Ennek nem szabad így maradni. Ifjainknak idővel oly ügyességet kell elérniök, hogy még az angolok se versenyezhesenek velük. Nem egy-egy csapatot gondolunk, hanem az egész magyar fiatalságot.

Kormány és társadalom sokat tehetnek e tárgyban és tegyenek is, nehogy ez a kemény nemzet elpusztuljon, ami a végnek kezdete szokott lenni.

Kállay külügyminiszter.

Válság a közös kormányban.

Egy zágrábi német ujság, mely a horvát politikai körökből szerzi mindenkor komoly híreit, husvéti számában minden feltűnés kerülésével azt jelenti, hogy a horvát tartománygyűlési képviselők körében az a hír van elterjedve, hogy Goluchowski Ag-nor gróf külügyminiszter legközelebb megváltik állásától és helyébe Kállay Béni, a jelenlegi közös pénzügyminiszter lép, ennek helyét pedig Khuen-Héderváry Károly gróf, a horvát bán foglalja el.

Ez a közlemény a budapesti politikai köröket nagyban foglalkoztatta és ennek kapcsán a következő, mindenestre érdekes tényeket tárgyalták:

Széll Kálmán miniszterelnök a husvéti ünnepek alatt Budapesten maradt. Tegnapelőtt hosszabban konferált s sűrűsösen Budapestre jött a horvát bánnal.

Fejérváry Géza báró pedig tegnapelőtt este, miután igen behatóan konferált a Lloyd-klubban Budapesten időző minisztertársaival, Bécsbe utazott, hol a husvéti ünnepek alatt több ízben konferált a közös kormány tagjaival.

Husvét után.

Feltámadásnak ünnepét
Ültük mi most, valóban!
Hisz a mi két napig pihent,
Az mind — feltámadóban.

Golyó pihent, egymásra lő
Megint angol s a bur,
A szeretet sirjába szállt
És gyűlölet az ur.

A hirlapok nem közlik az
Ádáz polémiát,
Dühök, haragjok ma megint
Irtóztatón kiált.

Pártharcz, hit- és osztályviszály
Két napig szünetelt,
Bűn, gyilkosság sem fenyeget
Mig a nagy nap letelt;

Üzér se csalt... egymásnak uj
Vermet senki sem ás,
A mig tart fényes ünneped,
Dicső Feltámadás!

Föltámadt Jézus, két napig
Erzök jószágodat!
Te égbe szálltál s a pokol
Helyetted itt maradt!

KARCZOLATOK.

(Az arany gyapju. — A bárány. — Husvétit
tojások. — A tót.)

Néhány mágnásunk aranygyapjat kapott Bécsből.

Igen örvendünk, hogy a magyar bir-káról lenyirt gyapjat legalább néhány magyar főur kapja vissza... megaranyozva.

Az adózónép, az nem kap semmiféle gyapjat többé. Arról csak... nyirják és aranyvá változtatják, de... Bécs javára!

A husvétit bárány ünnepét ülnök.
Valjon legyőzi e a hófehér báránka a lépten-nyomon ólálkodó farkasokat?

Mert a farkas most is ott állt a víz folyása irányában és azzal vádolja a bárányt, hogy megzavarja a forrását.

Mint az angol farkas próbálta meg a bur báránnyal.

Itt a bárány győzött az igazság fegyverével. Merítsünk e példából husvétit reménységet!

Mindenki szép piros tojással kedveskedik, csak a politikától remélhetünk csupa... záptojást!

Legkellemebb tojás, a minőket az angolok és a burok dobálnak egymásra.

Hátha ilyen ólom-tojásokat hoz haza uralkodónk... Berlinből?

A tótok megint berzenkednek. Erősen pislognak Szentpétervár felé. Okulásul monduk nekik egy mesécskét.

Elindult a rozoga omnibus, rajta ült egy diák és egy drótos tót.

A lovak elragadtak, az omnibusz nagy része eltört, a tótot agyonütötte.

Ezt pedig a diák e szavakkal jelentette a rendőrségnek: „Ex omnibus aliquid, est toto nihil!”

Nos, vigyázzanak a tótok, nagy semmivé ne legyenek az európai omnibuson!

Eljenek békében és ne kapaszkodjanak a nagy Oroszország szekerére!

Elköltözés miatt

rendkívül olcsó leszállított áron mindennemű férfi és gyermek ruhák kaphatók

Katz Herman férfi ruha üzletében főtéren, a „Bika” mellett.

Ugyanott az állványok is eladók.

Mindezekhez járul még az is, hogy ő Felsége, ki évek hosszú sora óta a husvéti ünnepeket leánya, Mária Valéria főhercegnő körében szokta tölteni, ez alkalommal szintén Bécsben maradt.

Ezek mind csak külső jelek, melyek azonban egyenként és összevéve mindenestre figyelemre méltó szimptomák.

„Egy kimagasló államférfi“ egy fővárosi lap dolgozó társa előtt így szólt:

— Tagadhatatlan, hogy az európai láthatáron valami készül. A berlini ut nem minden apropos nélkül határozottatott el. Ennek mélyreható, fontos háttére van. Nem tévedek, azt hiszem, hogy az osztrák állampontok nagy szerepet játszanak ebben az entrevueban. Közeledik a pillanat, a mikor megvalósul Bismarck intelmé, hogy a monarchia sulypontját Budapestre kell helyezni. A delegáció ülészaka előtt nagy események fognak lejátszódni és ezeknek előre vetett árnyékát képezhetik a válsághirek. Mindenestre nagyon komoly jelenségek merülhettek fel, hogy politikai köreink a husvétünnep alatt is permanenciában maradtak. Ha a válság nem is akut még, semmi sem zárja ki azt, hogy ne legyen azzá a legközelebbi hetekben.

A párisi kiállítás.

— Saját tudósítónktól. —

Páris, április 17. A hivatalos kiállítási ünnepségek sorozata tegnap kezdődött meg a köztársaság elnökének az Elysée-palotában adott 260 terítékes lakomájával. A diszhelyen helyet foglaltak: Lorenzelli pápai nunczius, Ausztria-Magyarország, Németország, Olaszország, Anglia, Spanyolország, Oroszország, Törökország és az Egyesült Államok nagykövetei, az egész diplomáciai testület, a kamara és a szenátus elnökei, a miniszterek, a polgári és a katonai hatóságok, a községtanács, a bíróságok fejei, számos szenátor és képviselő, igen sok notabilitás, az idegen hatalmasságok kiállítási képviselői stb. A lakoma után az Elysée-termeiben nagy fogadás volt, utána pedig hangverseny és bál, a mely nagyon kelkes hangulatban folyt le. Loubet elnök hosszabban beszélgetett az idegen hatalmasságok nagyköveteivel és kiküldötteivel s megköszönte az idegen főbiztosoknak a kiállítás sikerében való közreműködésüket.

Páris, április 17. Loubet köztársasági elnök a kiállítási ünnepélyek sorát nagy estélylyel kezdte meg az Elysée-palotában. Az elnök Lukács Béla magyar kormánybiztos ebédre is meghívta. Az estélyen megjelentek Miklós Ödön kormánybiztosi helyettes nevével, gróf Széchenyi Béla leányával Hannával, gróf Zichy Jenő, gróf Ráth György, Szalay Imre, Radisich Jenő és György Árpád; a kormánybiztoság részéről a következők: Kazy József kamarás, Navay Aladár, Földváry József, Kövedy Béla, Koós Jenő, Boros Samu, Fittler Kamil, Bálint és Jámor műépítészek, báró Malcomes Gyula, Mallin báni tanácsos. Ott voltak továbbá: Légrády Károly leányával, Ráth Györgyné, Wagner Jenő és neje, gelsei Guttmann Izidor, Almády Géza, Szabó Sándor, Kejtő Béla, Erődy Béla, gróf Esterházy Mihály, budai Goldberger Szadeczký Lajos, Hutyra nevével, Szendrey János, Borostyáni Nándor, Székely Béla és Melich

Uj szocialista párt.

— Saját tudósítónktól. —

A magyarországi szocialista-demokrata pártban a szakadás bekövetkezett.

A pártvezetőség erőszakosan megemmisitette az ellenzéki küldöttek mandátumait s aztán a kongresszus folyamán is annyira folytatta az erőszakoskodást, hogy az ellenzéki küldöttek ott hagyták a kongresszust s husvét hétfőjén új szocialista pártot alapítottak.

A mint a husvét vasárnap gyűlésen az ellenzéki Farkas István szót kért, Bokányi Dezső a kongresszus verekedéseinek főrendezője avval fenyegette meg hogy élve nem fogja elhagyni a termet, ha nem hallgat. E fenyegetések hallatára tódultak be a terembe a kizárt ellenzékiek. Ekkor Farkas arra kérte elvtársait hogy a vérontás elkerülésére hagyják el a gyűlést.

Erre csakugyan ott hagyták a kongresszust a következő igazolt mandátum küldöttek: Budapestről 16-an, Szegvárról 5, Tatáról 4. Füzes-Gyarmatról 1, Halasról 1, Medgyes Egyháztól 1, Szentestéről 2, Turkeveről 1, Dognácskáról 1, Csongvádról 1, Izsákiról 1, Német Prónáról 1, Kassáról 1, Barcsról 1, Brassóból 1, Maros-Vásárhelyről 1, a nyitramegyei Tuzináról 1, Ujvidékről 1, Aradról 3, Ujpestről 1, Szent-Endréről 2, Debreczenből 1. összesen 22 helységből 51 kiküldött.

A kongresszusról kilépett ellenzék husvét hétfőjén a Kertész utcai Jablonski-féle vendéglőben gyűlést tartott s ott elhatározták, hogy megalakítják a magyarországi ujonnan alakított szocialista-demokrata pártot.

A kilépett kongresszusi tagokhoz csatlakozott az a 13 kiküldött, a kiknek mandátumát nem igazolták, valamint 14 szintén nem igazolt gyári képviselő, úgy hogy Budapestről 43, vidékről 36, összesen 79 küldött vett részt az ellenzéki alakuló gyűlésen, a melyen Schiff Gyula elnökölt és Molitoris Gyula volt a jegyző.

A bemutatott program-tervezetet elfogadták.

POLITIKAI HIREK.

Az új ülésszak. Az első ülés a képviselőházban április 24-én lesz. Az ezután következő napok egyikén, 25-én vagy 26-án az ülésszakot bezárják. Ez alkalomra a szabadelvűpárt elnöksége föl fogja hívni a többi pártot, hogy jegyzőket és bizottsági tagokat jelöljenek. A pártok ezekre vonatkozólag értekezletet fognak tartani.

Delegacionális utazási költségek. Mint tudva van a delegációk ezidén Budapesten fogják tanácskozásait tartani. Ezekre a tanácskozásokra a közös külügyminiszterium több hivatalnok is szücs-fővárosunkba jó s néhány napig itt tartózkodik, hogy az egyik vagy a másik delegációban netalán szükséges fölvilágosításokat megadhassa. A külügyminiszterium tisztviselőinek ez a Budapestre való lehozatala természetesen megfelelő utazási költségek engedélyezését teszi szükségessé, amelyek összegét a külügyminiszter kerek számban huszonnégyezer koronával vette számításba.

TÁRSAS ÉLET.

Dal Stefánia könyvéről.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Mélyen tisztel szerkesztő ur
Olvasám a furcsa hirt
Hogy az üdvről, boldogságról
Stefánia könyvet irt

S a csupa szív főhercegnő
Könyve szép s bölcs végtelen,
Azt vallja, a boldogságnak
Forrása a szerelem.

Én is, én is prédikálom
Réges régen ezt a taut:
Zengtem én a szerelemtől
Nem egy kívánatos dalt.
Rámutattam hat lányomra
Valamennyi szép, ügyes,
És csak egy az ő hikájuk —
Apjuk zsebe, hogy üres.

És a mai korcs ifjúság
Nem értette meg dalom,
Azt mondták, mit a szerelem!
Ha nincsen hozzá vagyom!
A telt Wertheim-kasza mellett
Keresik ők a leányt,
S nem az asszonyt kívánják ők,
Hanem csak a hozományt.

Mégis, mégis szerkesztő ur,
Ha ismer oly alakot,
Akit Stefánia könyve
Lelke mélyén meghatott;
Aki szerelemre vágyik
És hozományt nem kutat,
Az az ur siessen hozzám
S vegye el a lányomat!

Kesergő családapa.

SPORT.

Lóverseny Debreczenben.

A debreczeni lovaregylet f. hó 21. és 22-én a nyulasi gyepen tartja meg rendszeren két napra terjedő versenyeit, mely mint minden évben, most is elég érdekesnek ígérkezik. A nevezések jól sikerültek, kivéve Debreczen szab. kir. város 100 aranyas díját, melyre csak három félvér lovat neveztek. Ennek a versenynek a pozícióin változtatni kellene, mert félvér lovat versenyzésre manapság már nem igen tenyésztnek s így beállhat azon eset, hogy egyáltalán egy ló se pályázik érte. A nevezéseket olvasva, még két dolog lep meg bennünket, nevezetesen először az, hogy gróf Pejacevich Albert nem nevezett egy lovat se, kinek istállója egészen rendben van, itélve az alagi versenyek eredményéből s így csak sajnálattal vehetjük tudomásul távolmaradását; másodsor igen szembeötlő az, hogy a Basahalmán belül nevelt lovak meg egyáltalán nem szerepelnek a nevezettek közt, pedig úgy volna tenészczzélja és értelme, ha a mi tenészczzésünk, a mi általunk idomított lovak is részt vennének a versenyben, hogy ne csak az idegen ló vinne el díjat Debreczenből, mely a miénket veri s mig ez nem lesz, addig nem is debreczeni láversenyeknek kellene czimezi, hanem Alagón futó lovak versenye Debreczenben. Tehát e téren semmi újítással sem számolhatunk be olvasóinknak, hacsak azt újításnak nem vesszük, hogy az összes versenyekben urlovak fognak lovalogni, mivel istálló-fiuknak edyetlenegy verseny sincs fenntartva. Itt említjük és hívjuk fel olvasóink figyelmét a szombati számunkba közléteendő részletes verseny-cikkünkre, melyben a legtöbb ki-látással induló lovak neveit is hozzuk.

Gyilkos katonák.

Saját tudósítónktól. —

Véres gyilkossági eset zavarta meg Gyála községben az ünnepi hangulatot, melynek két fiatal legény esett áldozatul. Az eset részleteiről az alábbi tudósítást kaptuk: Gálicz Sándor és Petrák József, kik a temesvári tüzérezrednél szolgálnak, az ünnepekre szabadságot kaptak és hazamentek Gyálára.

A két tüzér e hó 15-én együtt mulatott a civilekkel a nagy korcsmában. Az elfogyasztott ital felhevítette a hadfiakat s mind élesebb szóváltásba elegyedtek a többi mulató legénnyel. A mikor már nem győzték szóval, kirántották oldalfegyvereiket s azzal vagdalóztak a korcsmában. A mulató civil-legények végre megunták a dolgot, a két tüzértől elvették az oldalfegyvert és kidobták őket a korcsmából. A két katona erre megijedt és könyörgött, hogy az oldalfegyvereiket visszakapják. A civilek hajtottak a kérésre és a két tüzerkést kidobták nekik az utcára.

A két tüzér azonban bosszút forralt és lesbe állott és orvul megtámadta Béres Andrást és Sári Imrét, a mint ezek nyugodtan hazafelé indultak a korcsmából. Ismét elővették oldalfegyvereiket és hátulról oly sulyos csapást mértek a két legényre, hogy azok terültek el a földön eszméletlen állapotban. *Ekkor a két tüzér a szerencsétleneket addig vagdalta, míg csak élet volt bennük.*

A gyilkosságnak hamar híre ment a faluba, mire több legény elindult a gyilkosok felkeresésére, kiket sikerült is elfogni és nagy nehezen lefegyverezték s megkötözve bekisértek az előjárósághoz, hol addig tartották, míg a csendőrség megérkezett és elkísérték a két gyilkost.

VIDÉK.

Betörések H.-Böszörményben. Hajdu-Böszörményből írja levelezőnk: A múlt hét egyik éjjelén ismeretlen tettesek a posta hivatalba be akartak törni s a hivatali szoba külső ajtaját már ki is feszítették s a belső ajtó kinyitására fogtak, a mikor Lányi Géza postamester észrevehén a betörni akarókat, háromszor rájuk lött, mire az ismeretlen éjjeli látogatók megugrottak. — A gyorsan előhívott csendőrség csak a bűnjelkeket találta. — A gonosztevők, nem lehetetlen, hogy talán éppen a postabetörés tettesei, a postahivatalhoz harmadik épületbe, a Ray-féle telken levő bolthelyiségekbe próbáltak betörni, pár nap mulva Breznitzki Mihály szabó mester raktárába. A mi elvihető volt, azt elemelték. Azután Farkas György fűszerest látogatták meg, de nem valami fényes eredménnyel, csak néhány forint értékű dolgot szállítottak el. A böszörményi csendőrség erősen nyomozza a tetteseket.

A bányában. A Szatmármegyében fekvő Nagy-Sikárló községben a Geroldi-bányában volt alkalmazva Sink Károly láposbányai munkás. A robbanásokhoz szükséges három darab dinamittöltényt kapott, melyeket, mivel nedvesek voltak, a tüznél szárítgatott. A töltények — a mint jelentik — a melegtől felrobbantak s úgy összeroncsolták a szerencsétlen embernek mindkét kezét, hogy amputálni kellett. A szegény ember felgyógyulásához kevés a remény. — Vári Sán-

dor borpataki bányász meg a nagybányai kalaransi bányában készült robbantáshoz. Éppen egy mélyedést töltött meg a robbantó anyaggal, mikor a dinamit a surlódás következtében hirtelen explodált. A szerencsétlen munkás oly nagyfoku csonttörést, belső zuzódásokat és vérzést szenvedett, hogy kórházba szállítása után néhány percczel meghalt.

Árviz. Gerencsén gömörmegeyi községnél, mint levelezőnk írja, a Rima átszakította a gátat és elöntötte a mezőket. Az árviz roppant nagy károkat okozott. Klenócson egy ember belefult a vízbe.

A hadházi tűzvész.

— Saját tudósítónktól. —

Arról a nagy tűzvészről, amely ünnep szombatján a szomszédos Hadház községben pusztított, már megemlékeztünk. Most újabb részleteket kaptunk és ez szomorú képét tárja fel a tűz által előidézett nagy szerencsétlenségnek.

A tűz, mint megállapítást nyert, harmincz lakóházat pusztított el. — Hadház ez a része füstös romokban áll. Sok család keservesen, sirva, sópánkodva töltötte a fekete romok mellett a husvétii ünnepet. Ott kapargatták a szén, hamu és moszatot, hogy azok közül kivájjanak valami tárgyat, aminek még hasznát vehetik. Mások a tűz kitörésekor, mikor már látták, hogy a veszedelem az ő hajlékukat is elpusztítással fenyegeti, holmijukat, ágyukat, párnáikat széjjel rakták és földdel hanyták be.

A szegény nyomorba jutott népből számosan azzal töltötték az ünnepet, hogy így eldugott tárgyaikat előkutassák. Megható jelenetek játszódtak itt le. A szivét szoritotta össze akárhány embernek, akik a pusztulás helyén megjelentek, mikor hallották:

— Megsütöttük az ünnepi kalácsot, tisztába tettük a házat és most betéví falatunk sincs, sőt a hajlékunk is üszkös, kormos, piszkos rom, nincs ahol pihenőre hajtsuk fáradt testünket.

A tűz kitörése után pedig remegés töltötte el Hadház egész lakosságát — Roppant nagy szélvész dühöngött, a tűz terjedése ijjesztő mérvet öltött s még azok is, akik Hadház tulsó részében laktak, pakolták ki lakásukból a butorokat, holmikát az udvarra, vagy valami tágas, tisztás helyre. A tűz alatt úgy nézett ki a község ez a része, mintha mindenki, az egész Hadház költözni akarna.

Szomorubb volt az, ami egy jóra való gazda családjával történt. Az apa házában kitört a tűz. Gyermekével és jóemberek segítségével aztán butorait és házi dolgait elhordta az egyik családosi fia házához. Egy óra sem telt bele és akkor már a fia

háza is lángokban állott. Kétségbeesetten hordták újra, akkor már az apa és fia holmiját az öreg egyik férjnél lévő leánya házához. Ott már három család butorát halmozták össze és teljes biztonságban hitték, mert a ház is más utcában állott, de meg a szél is ellenkező irányba hajtotta a pusztító lángtengert. Biztonságban hitték kis vagyonszájukat, bezárták a ház ajtóit és a három család tagjai elmentek, hogy embertársaiknak segítsenek a veszedelemben.

Fél óra mulva ellenkező irányt vett a szél, lángba borult ez a ház is és odaveszett, porrá égett mind a három család butora, holmija

Leirhatatlan zür zavar, kétségbeesés uralkodott a tűzvész helyén. Szomorú, szivettépő jelenetek fordultak ott elő. Megható volt az is, mikor egy parasztgazda ölében vitte beteg feleségét, akit két nappal előbb áldott meg végzete egy kis gyermekkel.

Negyvennél több család szenvedett vagy nagyon nagy kárt, vagy jutott egészen koldusbotra. A tűzvésznél több ember szenvedett kisebb sérülést, de szerencse a szerencsétlenségben, hogy haláleset nem fordult elő. A hadházi tüzeset által okozott kárt bozzávetőleg nyolczvanezer koronára teszik.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Megütötte a vasvillával. Január hó elején a szénavasárban Plesa Mihály összeszólkalkozott Kovács Ferenczel, mire Kovács lekapta szekereéről a vasvillát és Plesát föbe ütötte, Plesa összerogyott s a kórházba szállították. Az ütés következtében 10 napig gyógyuló sérelmet szenvedett. Kovács a bíróság előtt megtartott tárgyalás alkalmával tettét beösmerte s mentségül panaszos kiálhatatlan magaviseletét hozta fel, mint a ki részeg állapotban belé költött. A bíróság a tárgyalás befejeztével terhelt Kovács Ferenczet a Plesa Mihály sérelmére elkövetett sulyos testi sértés vétségében bűnösnek mondotta ki ezért: a btk. 301. §-ába ütköző 302. §. szerint 14 napi fogházra, mint fő és 10 korona, mint mellékpénzbüntetésre ítélte, amely ítéletben úgy a kir. ügyészi megbízott, mint terhelt megnyugodott.

§ Megugrott az elzárás elől. Csatári Lajosnak hívják, a ki tegnap a kir. jbiróság előhelyiségéből — a fogházba való beutalására várakozása közben — szépen kerekelt oldott. Nevezett egyént ugyanis orgazdaság vétsége miatt a kir. jbiróság 1 hónapi fogházra ítélte el s most büntetését kellett volna megkezdenie. A rendőrség, — mivel idézése folytán nem jelent meg — elő is állította, azonban mire a fogházor előjött, az már csak hült helyét találta meg. A bíróság e miatt újból megkereste a readórséget Csatári Lajos elfogatása iránt.

Egy volt, egy igazi és egy álfeleség.

— Tárgyalás a járásbiróság előtt. —

A két előbbi megvan, de az álfeleség sürgősen kerestetik. Szinte mulatságos lenne az eset, ha kellemetlenül nem érintené Kaffka Endre tisztviselőt, a panaszoszt, ki ma a büntető járásbiróságnál kereste a titokzatos nőt. A vádottak pedig, Rozenberg Ábrahám és Quitt Pinkász sehogysem tudták előállítani.

Az ügynek előzménye az, hogy Rozenberg és Quitt czég, mely „vászonban csinál” részletüzleteket, többször felszólította Kaffkát, hogy fizesse meg annak a két vég vászonnak az árát, a mit a felesége rendelt. Ez pedig, mert tudta, hogy nem tartozik, a zaklató nyílt kártyák miatt becsületsértési pört indított a czég ellen.

A mai tárgyaláson Nágel bíró legelőbb a czég ügynökét, Izrael Albertet halgatta ki, a ki felmutatván a megrendelő lapot is, előlta, hogy a nő, ki a megrendelést tette nála, magát Kaffka Edénének mondta.

— És megismerné azt a nőt? — kérdi a bíró.

— Talán.

Védő: Nem hiszem, hisz az ilyen ügynek csak a konyháig szokott jutni.

Az ügynök (sértődve): Kérem, kérem, bemegyek én a szalonba is.

Bíró: Be bizony, — én már ki is dobtam néhányat. (Nagy derűtség.)

Ezután szembesítették a tanúval Kaffkának az elvált majd a mostani nejét, de mindegyikre egy volt a jegyzése:

— Nem ez a hölgy volt!

— Hát melyik? — kérdi ismét a bíró.

— Biztosan egy közbenső. (Derűtség)

— Micsoda közbenső? — teszi fel most az érdekelt férj a kérdést.

— Hát talán egy „harmadik” felesége Kaffka urnak, a ki a kettő között volt (Derűtség.)

A panaszos hangsúlyozza, hogy itt csak visszaélés történhetett a nevével s így mindenkép kinyomozni kéri, ki lehet a kérdéses „harmadik”. Épp ezért a bíró ma ítéletet sem hozott, hanem elrendelte a házmaster kihallgatását, a ki az ügynöknek azt mondta volna, hogy az illető hölgyet tényleg Kaffka Edénének hívják. Ki fogják továbbá hallgatni a czég inkasszánsát is, mert a titokzatos megrendelő állítólag részleteket is fizetett Kaffkának név alatt. Így talán megkerül az álfeleség is s minden rendbejő.

SZINHÁZ.

Meddig marad a szintársulat?

A debreczeni szintársulat tagjai a délutáni előadásokkal együtt mindössze még huszonhét előadást tartanak. — Utolsó előadását május 11-én tartja a szintársulat s másnap, május 12-én már Nyiregyházán játszanak. A nyiregyházai szezon hat, esetleg 8 hétre tervezi Komjáthy. Azután két hónapos szünidő, majd a szigeti évad következik.

Leégett színház A Theatre Français katasztrófájához hasonló tüzvész történt a minap Chicagóban. Az odaváló Columbia-színházban próba közben tűz ütött ki és a lángok teljesen elpusztították az épületet. Egy ajtónyitogatónő vette észre a kicsapó lángot a karzatról és rögtön fellármázta a színészeket, kik szerencsésen meg is menekültek. A pénztáros háromszor is behatolt az égő épületbe, hogy a pénzt és könyveket megmentse. Harmadikban a lángok el-

vágták a kifelé vezető utat, de nagynehezen mégis kiszabadították. A színház földig égett.

Műsorváltás. A „Közönyt közönnnyel” című vigjáték holnapra tervezett előadása a jövő hétre elmarad s helyette holnap este a Dolovai nábob leánya cz. színmű kerül színre. A Szentirmayné szerepét ez alkalommal T. Halmi Margit, Tarján Gidát Odry Árpád, Loránt hadnagyot Pataki Béla játssza.

Műsor:

Szombaton, ápril 21-én, bérlet-szünetben, fényes kiállítással és diszletekkel, ujdonságul először: *A kis szökevény*. Operette 3 felvonásban. Irták: Seymour Hieks és Harry Nicholt. Zenéjét szerzte: Monckton Lionel és Caryll Iván.

Vasárnap, ápril 22-én két előadás: délután 3 órakor félhelyárral: *Napoleon öcsém* Bohózat 3 felvonásban. Irták: Rákosi Viktor és Dr. Guthi Soma — Este 7 és fél órakor bérlet-szünetben, másodsor: *A kis szökevény*.

Letartóztatás a színpadon.

— Ujpest szenzációja. —

Az ujpesti Colosseumban husvét vasárnap estéjén műkedvelő előadást rendezett az iparos ifjuság. Follinusznak a Náni című népszínműve került színre, de csak a második felvonás közepéig, mert ekkor a Szeppel szereplőjét egy katonai őrző bekísérte a kaszárnyába.

Tudni kell, hogy Szeppel mulatságos szerepét egy Fuchs Rezső nevű tényleges káplár játszotta, akinek pedig ily műkedvelői előadáson résztvenni a katonai szabályzat értelmében nem szabad. Fuchs azonban tultette magát a reglementen és mikor a mulatságon hivatalból megjelent rendőrtisztviselőnek füléhez jutott, följelentette a műkedvelő marsfőt.

Az őrző minden szokás és illendőség ellenére berontott a terembe, egyenesen föl a színpadra s az egybegyűlt közönség hangos zugása közt magával vitte a dilettáns káplárt éppen akkor, amikor egyik leghatásosabb jelenetére készült.

Az előadásnak természetesen abba kellett maradni és a közönség most már a rendőrtisztviselő ellen fordult, aki buzgóságával egy kellemes estéjét rontotta meg.

UJDONSÁGOK.

* A föltámadási ünnepély. A föltámadás magasztos ünnepe óriási embertömeget vonzott szombaton este a róm. kath. templomba, úgy hogy a templom összes helyiségei a szorongásig megteltek az ájtatos hívők seregével. — A Szent Anna-utca is ünnepi diszbe öltözött, a házakon trikolort lengetett a tavaszi szél. Este 6 órakor, mintha a város központja, szíve lett volna a Szent Anna-utca tiz-tizen négy ezer ember hullámozott végig rajta. A pazarul kivilágított épületek közül különösen özv. Farkasné háza, amely valóságos fényárban

uszott és a Svetits zárda tüntek ki. Ez utóbbi remekül nézett ki szingazdag diszítésével s a növendékek angyal arczu apróságai allegorikus jelvényekkel rendkívüli benyomást tettek a szemlélőre. Maga a körmenet is elragadó látványt nyújtott. Elöl a katonazenekar, utána két szakasz katonaság, az árva gyermekek, iskolás növendékek, társulatok lobogóik alatt, majd a Szent László dalárda, papság, hívők ezrei s végül újra a diszszázad parádéba öltözött tisztjeikkel következtek. Az ünnepély este hét óra után ért véget.

* Halálozás. Grünvald József kamarai s. titkárt súlyos vesztesség érte, édes anyja, özv. Grünvald Farkasné 82 éves korában a hó 13-án elhunyt. A megboldogultat nagy részvét mellett temették el a hó 15-én az örök nyugalom helyére. Béke poraira.

* A férj gyilkossági kísérlete.

Megirtuk tegnap, hogy Molnár András debreczeni lakos, vőfély, ünnep másodnapján ingerültségében kést rántott a feleségére s azt a mellébe dőfte. Molnár Andrást ki hallgatásáig letartóztatták, súlyosan sérült feleségét pedig a lakásán gondos ápolás alá vették. A kezelő orvos tegnap újból megvizsgálta a sérülést és konstata, hogy a kés nemesebb részt nem sértett; szurás közben ugyanis a kés félrecsuszott s inkább a nagy vérvesztesség tette nehezzé a sérült Molnárné helyzetét. Állapota azonban rem aggasztó s nyolcz-tiz nap múlva már föl is kelhet. A Molnár András ügyét a rendőrség bünyügyi osztálya áttette a királyi ügyész-séghez.

* Eljegyzés. Ifj. Róth János az ipar-egyesületi takaréks és hitelintézet zálogintézetének tisztviselője eljegyezte Késmárkról Toperczer Jankát. Az eljegyzéshez a rokonok és barátok ózinte szerencsekívánatai fűződnek.

* Kik kötöttek házasságot?

Legutóbb közzölt kimutatásunk óta házasságot kötöttek Debreczenben: Halmy Gyula csizmadiamester S. ász Juliánával, Guti Gábor földmives Kun Ágnessel, Bódor M. klós földmives Ágoston Zsófiával, Klein Ferencz bérlő Horovitz Herminával, Szabó Gábor földmives Szenes Zeuzsánnával, Kis Lajos csizmadiamester Botos Rozáliával, Keresztesi Sámuel férfisabósegéd Gocsó Judittal.

* A diákkongresszus rendező bizottságának kérelme a közönséghez. A debreczeni országos diákkongresszus rendező-bizottsága nagy kérelemmel fordul Debreczen város közönségéhez. Jóindulatát és támogatását kéri abban a nagy munkában, melylyel most az egész ország figyelmét Debreczenre irányozza. A magyar ifjuság színe, virága találkozik Debreczenben a VII-dik országos diákkongresszuson. A debreczeni főiskola ifjusága teljes erővel igyekszik őket méltóan, Debreczen város nevéhez illőleg fogadni, de a nemes város közönségének jóindulata és szives pártfogása nélkül ezt

5-ig terjedő táviratokat hozott Mafekingből, ahol addig minden rendben volt. —

London, április 17. A Standardnak jelentik Bloemfonteinből 16-iki kelettel: Azok a bur csapatok, amelyek Wepenert körülvették, most teljesen visszavonulóban vannak. A Daily Telegraph megerősíti ezt a jelentést és hozzá teszi, hogy a csapatok észak felé vonultak vissza, de 6000 bur Bethulie felé közeledik.

A Timesnak jelentik Bloemfonteinből tegnapi kelettel: A bur haderő, amely Wepenert körülzárta, állítólag dél felé vonul vissza, aminek a célja azonban még bizonytalan. Ugyanennek a lapnak jelentik Mafekingből 6-iki kelettel: A burok újra ágyúzzák a várost. Öt ágyújuk a város nyugoti védművei felé van irányítva. Veszteségekről eddig még semmit sem jelentettek.

Budapesti tőzsde.

Budapest, április 17. Buza áprilisra 7.69. Buza okt. 7.82., Rozs áprilisra 6.72., Zab áprilisra 5.06., Tengeri májusra 1900 5.54., repce szept. 12.80.

VEGYES.

Mérgezett lakodalmi ebéd. Szomorú vége lett Csepregi János madocsai bíró Juliska nevű leánya lakodalmának. A nagy ebéd után a vendégek közül körülbelül hatvanan hirtelen rosszul lettek. Orvost hívtak s ez mérgezést konstatált rajtuk. A baj úgy történt, hogy a szakácsné, mivel-hogy keménynek találta a húst, szódát hintett rája. Az egyik vendég belső részeit a szóda annyira összemarta, hogy alighanem belehal.

Egy hirhedt rabló szabadulása. Tizenegy esztendei fegyház után egy régi, nagy kaliberű gonosztevő szabadult ki az illavai fegyházból. Csonka Bálint ez, a szabadkai Geiger féle nagy kasszarablás főszereplője. A hatvan év körüli vén gonosztevő akkor követte el az egész országot bejáró óriási rablást: czinkostársai segítségével elemelte a dúsgazdag Geiger negyedmilióval terhelt Wertheim szekrényét. Egy éjjel szekérrel állítottak be a Geigerék udvarára, óvatosságból azonban gummit tettek a kerekekre. Ráfektették a vaskasszát a kocsira és tovább álltak a gazdag zsákmánnyal. Azután pedig egy még nagyobb és fufangosabb zsi-ványfogást csinált: megrabolta a saját czinkostársát. Huszonkétezer forintot rabolt el az egyik pajtása feleségétől. Szegeden fogta el az országszerte körözött rablót Szekula t. alkaptány. Tizenegy évi fegyházra ítélte a szegedi törvényszék ezért a rablásért, meg sok más büntény miatt. Illaván töltötte ki a büntetést, melyből többszörösen rovott és viharos multjára való tekintettel, nem engedtek el egyetlen napot sem.

Gyalog Bécsből Párisba. Hanslian Antal hécsi ismert tárgyaló, aki ezelőtt két

évvél Bécsből Berlinesen keresztül 60 nap alatt Pétervárra gyalogolt, májusban Bécsből a párisi világiállításra akar gyalogolni. Ez utján neje is elkíséri s gyermekkocsiban maguk előtt fogják tolni négy éves leánykájukat. Hanslian 30 nap alatt remél Párisba jutni s részt akar venni az olympiai játékokban a hat órás távfutásban.

A közönség köréből.

Ezen rovatban közérdekű felszólalásoknak díjtalanul adunk tért. A beküldött közleményekért azonban a felelősség mindenesetben a beküldőt terheli.

Délelőtti temetések.

Utóbbi időben némely temetéseket délelőtt rendezik. Ez helytelen eljárás, úgy a megboldogult iránti kegyelet, mint a résztvevő közönség iránti figyelem tekintetében. Mert igen sok ember annyira el van foglalva délelőtt, hogy óriási hátrány nélkül legjobb akarata mellett sem vehet részt a temetésen. Ugyanilyen tekintet alá esnek a d. u. pont két órára tűzöttek is. Ajánlatos e rendszeren való változás különösen a temetések hivatásos rendezések figyelmébe.

Egy polgár.

MULATTATÓ.

A legszebb ruha.

Anyós: Mondd, édesem, melyik ruha áll nekem a legjobban?

Vő: Az utazóruha....

Kölcsonós öszinteség.

Inas: Nagyságos ur! ezt a 20 fillérest az íróasztalán felejtette.

Ur: Ugy van, örvendek rajta János, hogy ily becsületes vagy, ezzel én téged csupán próbába akartalak tenni.

Inas: Mindjárt gondoltam.

A primadonna.

Előadás alatt szól egy hölgy a szomszédjához:

— Hogy tetszik önnek az új énekesnő?

— A kritikusok édig emelik, de azt hiszem, még sem csinálnak belőle csillagot.

C S A R N O K.

Bátoriék Ibolykája.

— Regény. —

Írta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

(39)

— Üzent valamit? — kérdezte tovább Bárdi Benő — azt, hogy mikor jön, mikorra várjuk; mert jelezte, hogy jön s nehezen várjuk.

— Nem jön! — válaszolt határozottan Pali.

— Nem? Miért?

— Mert nem jöhet.

— Mi történt — kérdezte aggodástól telve Irén.

— Sokkal több, mint gondolnátok.

— Az égre beszélj!

— A bátyja megtudta, hogy a mult hetekben, mikor Katalin egy napra eltűnt a fővárosból, ide jött hozzátok.

— Megtudta?

— Sőt megtudta azt is, hogy veletek érez.

— Honnan, miből?

— Először az volt gyanus előtte, hogy Katalin mindég nagyon érdeklődött a Kálmán ügyei felől. Mikor Kálmán bizalmasan tárgyalt az édes anyjával, a ki egyhuron pendül vele, izgatja és a bosszu munkájában segítette, — Katalin véletlenül mindég köztük termet s egy-két elejtett szóból mindég tudott következtetni a mi ügyünkre. Ez az érdeklődés már gyanut ébresztett a bátyjában, aki azután következetesen lelekedett Katalin után. Kíváncsi volt minden lépésére, minden újára.

— A nyomorult! — kiáltotta el magát Irén.

— Tegnapelőtt aztán a Kálmán gyanuja alapos lett. Meglepte Katalint, amikor nektek levelet irt s a melyben arról értesített benneteket, hogy ma itt lesz nálatok és visszaadja nektek örömeiteket, boldogságokat, a kis Tildát.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői posta.

Szerelmem nélkül... Igaza van önnek, sívár az élet; de versírással sokakra még sívárabb.

B. D. Mikor már két szerelmes keresni kezdi, hogy mit mondjanak egymásnak, akkor már a szívük nem egymásé

K. N. Ha az a szép leány ön előtt le-sütött szemmel, szóltanul, idegesen babrálta szép ruhája csipkáját, ez azt jelentette, hogy ön beszéljen a mamával.

SZINLAP.

Ma szerdán „B” bérletben:

A három testőr.

Vigjáték 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Pollacsek János, borkereskedő	Sziklay.
Róza, neje	Fáy Flóra
Liza, unokahuga	T. Halmi.
Rátkay, lapszerkesztő	Pataki B.
Flóris báró, képviselő	Tanay.
Hortovay	Odry.
Koaniczky	Rubos.
Latorka, Polacsek üzletvezetője	Szathmáry.

Holnap csütörtökön „C” bérletben:

A dolovai nábob leánya.

Színmű 5 felvonásban.

N
É
M
E
Z
J
J.

Modern
fényképészeti
és
festészeti
műterem

DEBRECZEN,
Piacz-u. 42,
Biedermann-palota.

Fényes Mór férfi szabó üzlete

Debreczen, Piacz, a megyeház épületében.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli piaczon, a megyeház épületében, egy a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

nyitottam.

Raktáramat dusan felszereltem bel- és külföldi szövetekkel, különösen igen szép és nagy választékom van a legújabb divatu angol kelmékben.

Egy a fővárosban hosszabb ideig működő és magas színvonalon álló szabászt szerződöttem, ki is előmozdítani fogja, hogy igen tisztelt megrendelőimet minden tekintetben kielégíthessem.

Üzletemet teljesen a mai kor igényeinek megfelelően, nagyvárosi modorban vezetem, s e végből kitűnő munkaerőkről gondoskodtam, hogy tényleg angol szöveteimet angol kivitelben készíthessem és hogy a fővárosból ide leránduló szabó czégekkel a versenyt felvehessem.

Magamat a n. é. közönség pártfogásába ajánlva, kérem nagybecsű

kiváló tisztelettel:

Fényes Mór.

4051.

1900.

Hirdetmény.

A debreczen—budapesti törvényhatósági körut 39.135—40.475 Km. közt fekvő nádudvari átkelési szakaszának helyreállítását 6568 kor. 83 fill. összeg erejéig engedélyezem.

A fent említett munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1900. évi május hó 2. napjának d. e. 10 órájára a hivatalos helyiségemben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtókat felhívom, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig hozzám annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a debreczeni m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Debreczen, 1900. ápril 9.

Rásó Gyula,

kir. tan. alispán.

Új vaskereskedés!

Van szerencsénk szives tudomásul adni, miszerint vasáru kereskedésünket teljesen berendezvén, dusan felszerelt raktárt tartunk a legjobb minőségű rudvasak, szekértengelyek, butor- és épületvasalások, vaskályhák, konyhák, főzőedények, kézműves szerszámok, gazdasági eszközök, lánczok, vasalók, rézmozsarak, vödrök, tizedes- és mészáros mérlegek, kertészollók, evőeszközök, konyhakések, kávéőrleők, zsebkések-ből stb. stb.

Vállalatunk alapításánál rendkívül szerencsések vagyunk azért, hogy a legelső vasgyárakkal hosszabb időre szerződést kötöttünk a régi olcsó árakban való szállításra nézve s így az általános rohamos áremelkedés egyáltalán nem gátal bennünket abban, hogy igen tisztelt vevőinket rendkívül olcsó árban szolgálhassuk ki, ha bizalmukkal megtisztelnak.

A husvéti ünnepekre ujonnan érkezett főzőedények és evőeszközök kaphatók.

kiváló tisztelettel:

Záborszky Lajos és Társa

vaskereskedők, Debreczen, Piacz-u. 65. sz. a. vármegyház átellenében.

Ujonnan berendezett műterem.

Vagyok bátor tudomására hozni a nagyérdemű közönségnek, hogy **Özv. Szathmáryné és társa** eddig is jó hírnévnek örvendő fényirdájokat átvetttem s azt mindenben a mai kor igényeinek megfelelően berendeztem s így azon szerencsés helyzetbe jutottam, hogy a nagyérdemű közönséget a legfinomabban kidolgozott s legtar-
tósabb képekkel szolgálhatom ki. Elvállalok bármi régi képek után nagyításokat, olcsó árért, — műtermemet ezután **özv. Szathmáryné s Társa** utóda (Egyháztér 3. sz. a Nagytemplom mellett) név alatt folytatom.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérve maradok tisztelettel:

Özv. Szathmáryné s társa utóda.

Egyháztér 3. sz. Nagytemplom mellett.

Hölgyközönség figyelmébe.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy **üzletemet már a HUBER-féle házba,**

Piacz-utca 52. szám

alá helyeztem át.

Egyszersmind van szerencsém tudatni, hogy a

legújabb párisi és bécsi modell-kalapok

megérkeztek, s kérem azok szives megtekintését.

További szives pártfogásukért esedezve, vagyok tisztelettel

Jungreis Mari.

Kedden és szerdán

Pászkát

még lehet kapni

kilója 28 krtól feljebb.

Hatvan-utca 66 sz. a.

